

PROJEKT USTAWY O SYSTEMACH SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

Ministerstwo Cyfryzacji opublikowało Projekt ustawy o systemach sztucznej inteligencji z dnia 16 października 2024 (dalej jako: „Projekt”), który przewiduje powołanie wyspecjalizowanych organów ds. systemów sztucznej inteligencji oraz wprowadzenie odpowiednich procedur, zapewniających bezpieczeństwo systemów sztucznej inteligencji przy jednoczesnym niezahamowaniu rozwoju technologicznego.

Projekt ma na celu implementację rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r (aktu w sprawie sztucznej inteligencji)¹ (dalej jako "**Akt w sprawie sztucznej inteligencji**"), umożliwiając bezpośrednie stosowanie jego niektórych przepisów. Projekt ma mieć zastosowanie do szeregu podmiotów, w tym przedsiębiorstw, jak i osób fizycznych, które wykorzystują systemy sztucznej inteligencji. Należą do nich m.in. dostawcy, importerzy, dystrybutorzy, upoważnieni przedstawiciele dostawców i producenci.

Terminy implementacji

Przepisy Aktu w sprawie sztucznej inteligencji będą wprowadzane etapami, z większością obowiązującą od 2 sierpnia 2026 roku. Konkretny terminy obejmują:

- przepisy ogólne² oraz dotyczące praktyk zakazanych³, które mają obowiązywać od 2 lutego 2025 r.;

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (dostęp: 12.11.2024, link: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj?eliuri=eli%3Areg%3A2024%3A1689%3Aoj&locale=pl>).

² Rozdział I *ibidem*.

³ Art. 5 oraz Rozdział II *ibidem*.

- przepisy dotyczące organów notyfikujących⁴, modeli AI ogólnego przeznaczenia⁵, zarządzania⁶ czy kar⁷, które mają obowiązywać od 2 sierpnia 2025 r.⁸;
- przepisy dotyczące systemów wysokiego ryzyka⁹ i skorelowanych z nimi obowiązków w zakresie zgodności i przejrzystości¹⁰, które mają obowiązywać od 2 sierpnia 2027 r.

Właściwe organy krajowe

Organ nadzoru rynku

Projekt przewiduje powołanie **Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji** (dalej jako "**Komisja**") – organu nadzoru rynku, w rozumieniu Aktu w sprawie sztucznej inteligencji. Jej kluczowym działaniem ma być monitorowanie rynku AI a także wspieranie przedsiębiorców w implementacji postanowień Aktu w sprawie sztucznej inteligencji, w szczególności dla zapewnienia bezpiecznego wykorzystywania systemów sztucznej inteligencji.

Komisja będzie mogła przeprowadzać kontrole działalności podmiotów, aby upewnić się, że przestrzegają one przepisów rozporządzenia Aktu w sprawie sztucznej inteligencji. Kontrole będą mogły być prowadzone zdalnie, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, a w uzasadnionych przypadkach także osobiście, co pozwoli kontrolującemu na dostęp do dokumentów, systemów informatycznych i innych materiałów związanych z przedmiotem kontroli. W przypadku stwierdzenia naruszeń, Komisja będzie mogła wszcząć odpowiednie postępowania, a także zwrócić się o pomoc do Policji lub innych organów, jeśli będzie to konieczne do przeprowadzenia kontroli.

Komisja ma także działać jako **pojedynczy punkt kontaktowy**, o którym mowa w art. 70 Aktu w sprawie sztucznej inteligencji. Przy konstruowaniu jej struktury polski projektodawca wzorował się na modelu KNF, mając na uwadze zapewnienie niezależności organu nadzorczego od administracji rządowej.

Ponadto, zgodnie z Aktem w sprawie sztucznej inteligencji organ nadzoru będzie miał za zadanie m.in.: (i) przyjmować i rozpatrywać wnioski o zezwolenie na wprowadzenie do obrotu lub oddanie do użytku systemów AI wysokiego ryzyka, czy (iii) zajmować się nadzorem nad ustanowieniem i działaniem piaskownic regulacyjnych, których celem jest zapewnienie testowania innowacyjnych systemów AI w bezpiecznych, kontrolowanych warunkach.

Interpretacja indywidualna Aktu w sprawie sztucznej inteligencji oraz polskiej ustawy implementującej

Przewodniczący Komisji wyposażony zostanie również w uprawnienie do wydawania na wniosek zainteresowanego **w indywidualnej sprawie interpretacji** Aktu w sprawie sztucznej inteligencji i polskiej ustawy o

⁴ Rozdział III sekcja IV *ibidem*.

⁵ Rozdział V *ibidem*.

⁶ Rozdział VII *ibidem*.

⁷ Rozdział XII *ibidem*.

⁸ Art. 113 *ibidem*.

⁹ Art. 6 oraz Rozdział III *ibidem*.

¹⁰ Art. 8-27 *ibidem*.

systemach sztucznej inteligencji oraz **interpretacji generalnych** (art. 15 Projektu). Wniosek o interpretację indywidualną w szczególności może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych, w tym w zakresie: (i) kwalifikacji systemu maszynowego jako systemu sztucznej inteligencji; (ii) określenia ryzyka użycia systemu sztucznej inteligencji. Wniosek taki będzie podlegał opłacie w wysokości 150 złotych, która powinna zostać uiszczona w terminie 3 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie interpretacji.

Spółeczna Rada ds. Sztucznej Inteligencji jako organ opiniodawczo-doradczy

Projekt przewiduje również powołanie **Spółecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji** – organu, który będzie miał za zadanie wyrażanie opinii i stanowisk w zakresie przekazanych jej przez Komisję. Opinie i stanowiska Rady nie będą jednak dla Komisji wiążące.

Organ notyfikujący

Zgodnie z postanowieniami Projektu, w kompetencji ministra właściwego do spraw informatyzacji należeć będzie dokonanie notyfikacji jednostki oceniającej zgodność na jej wniosek i na zasadach określonych w art. 29 oraz art. 30 Aktu w sprawie sztucznej inteligencji oraz w ustawie z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

Naruszenia przepisów Aktu w sprawie sztucznej inteligencji i przepisów implementujących

• Tryb postępowania w sprawach naruszenia przepisów

Projektodawca wyznaczył na organ właściwy do rozpatrywania skarg **Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji**. Skarga co do zasady ma być składana w formie elektronicznej.

Po wpłynięciu skargi, Komisja będzie mogła wydać, między innymi, decyzję nakazującą zaprzestania naruszeń czy nakazującą operatorowi podjęcie działań naprawczych (art., 54 i 55 Projektu), od której adresatowi decyzji przysługiwać będzie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

• Procedura zgłaszania poważnych incydentów

Dostawcy systemów sztucznej inteligencji zobowiązani będą do zgłoszenia Komisji poważnego incydentu zaistniałego w związku z wykorzystaniem systemów sztucznej inteligencji. Przepis artykułu 61 Projektu określa wymogi, jakie miałyby spełnić to pismo, w tym przewiduje objęcie zgłoszeniem danych podmiotu zgłaszającego, opisu wpływu poważnego incydentu na systemy informacyjne lub świadczenie usług, informacje o podjętych działaniach zapobiegawczych oraz informacje o podjętych działaniach naprawczych.

• Kary administracyjne

Projekt przewiduje możliwość nakładania przez organ nadzoru administracyjnych kar pieniężnych w wysokości określonych w Akcie w sprawie sztucznej inteligencji. W szczególności, w przypadku naruszenia przepisów dotyczących zakazanych praktyk grozi kara:

- do 35 000 000 EUR; lub
- do 7% całkowitego rocznego obrotu światowego - jeśli naruszenia dopuścił się przedsiębiorca (w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa).

Natomiast w przypadku naruszenia innych przepisów grozi kara:

- do 15 000 000 EUR; lub
- do 3% całkowitego rocznego obrotu światowego - jeśli naruszenia dopuścił się przedsiębiorca (w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa).

Zgodnie z art. 73 Projektu kary pieniężne będą podlegać egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym i powinny zostać uiszczone w terminie 14 dni od dnia upływu terminu na wniesienie odwołania tj. od dnia upływu terminu na wniesienie odwołania albo od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu.

Od decyzji w sprawie nałożenia kar przysługiwać będzie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Podsumowanie

Prace nad Projektem wciąż trwają, a opinie do Projektu wybrane podmioty, do których ministerstwo zwróciło się w ramach konsultacji mają czas na zgłoszenie swoich uwag do 15 listopada 2024 r. Projekt, zgodnie z zapowiedziami ministerstwa, ma zostać przyjęty do końca 2024 r., natomiast już na tym etapie warto się przyjrzeć, jaki kształt organów oraz mechanizmów wdrażających unijne przepisy przewiduje polski ustawodawca oraz jakim przepisom niedługo będą podlegać zarówno podmioty wprowadzające na rynek jak również te korzystające z systemów sztucznej inteligencji.

KONTAKT

Agnieszka Janicka
Partner

T +48 22627 11 77
E agnieszka.janicka
@cliffordchance.com

Krzysztof Hajdamowicz
Counsel

T +48 22627 11 77
E krzysztof.hajdamowicz
@cliffordchance.com

Martyna Sieczka
Advocate Trainee

T +48 22627 11 77
E martyna.sieczka
@cliffordchance.com

Agata Wężyk
Intern

T +48 22627 11 77
E agata.wezyk
@cliffordchance.com

This publication does not necessarily deal with every important topic or cover every aspect of the topics with which it deals. It is not designed to provide legal or other advice.

www.cliffordchance.com

Clifford Chance, 10 Upper Bank Street,
London, E14 5JJ

© Clifford Chance 2024

Clifford Chance LLP is a limited liability partnership registered in England and Wales under number OC323571

Registered office: 10 Upper Bank Street,
London, E14 5JJ

We use the word 'partner' to refer to a member of Clifford Chance LLP, or an employee or consultant with equivalent standing and qualifications

If you do not wish to receive further information from Clifford Chance about events or legal developments which we believe may be of interest to you, please either send an email to nomorecontact@cliffordchance.com or by post at Clifford Chance LLP, 10 Upper Bank Street, Canary Wharf, London E14 5JJ

Abu Dhabi • Amsterdam • Barcelona • Beijing • Brussels • Bucharest • Casablanca • Delhi • Dubai • Düsseldorf • Frankfurt • Hong Kong • Houston • Istanbul • London • Luxembourg • Madrid • Milan • Munich • Newcastle • New York • Paris • Perth • Prague • Riyadh* • Rome • São Paulo • Shanghai • Singapore • Sydney • Tokyo • Warsaw • Washington, D.C.

*AS&H Clifford Chance, a joint venture entered into by Clifford Chance LLP.

Clifford Chance has a best friends relationship with Redcliffe Partners in Ukraine.